

Thomas Hansen Becks tale ved Christian Langballes begravelse

Taler

Thomas Hansen Beck

Dato

29. april 2025

Sted

Viborg Domkirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Peters første brev kapitel 3, vers 15 til 18

Salmer

224: Stat op, min sjæl, i morgengry

561: Jeg kender et land

392: Himlene Herre

Ved graven: 218: Krist stod op ad døde

- 1 I skal hellige Herren Kristus i jeres hjerte og altid være rede til forsvar over for enhver, der kræver jer til regnskab for det håb, I har, men I skal gøre det med sagtnodighed og gudsfrygt og med en god samvittighed, for at de, der håner jeres gode livsførelse i Kristus, må blive gjort til skamme, når de bagtaler jer. For
- 5 det er bedre, om det er Guds vilje, at lide, når man gør det gode, end når man gør det onde. For også Kristus led én gang for menneskers synder, som retfærdig led han for uretfærdiges skyld for at føre jer til Gud. Han led døden i kødet, men blev vakt til live i Ånden.

10 AMEN!

- Man kan få ørerne i maskinen, hvis man til en begravelse kalder afdøde for et
- 15 sandhedsvidne. Og med Christians allergi mod en selvfed sentimental velfærdskirkelighed, hvor man roser sin egen og sine meningsfællers indsats, skal man ikke mindst være forsigtig med at kalde ham det her ved hans kiste. Det skal man i respekt for ham og for hans livslange kamp for familien og hjemmet, for kirken og for Danmark. Men i den respekt skal det så også siges, at Christian
- 20 igennem hele sit liv har set sig kaldet til at vidne om sandheden.

Når man hører om Christian som barn, når han selv fortalte og når man læser, hvad han i forskellige interviews har udtalt, får man fornemmelsen af en meget

25 god og kærlig dreng, der havde en fin indre retfærdighedssans og var meget omsorgsfuld overfor sine nærmeste, sin familie, sine forældre og søskende. Han var sig selv og ønskede at være sig selv. Ikke i nogen form for selvoptagethed, men i et stille forsøg på ikke at lade sig forlede af selv de mindste fristelser til at bøje af for de tendenser og strømninger, der altid omgiver os og som vi allerede
30 som børn møder i skolegården og senere i ungdomslivet. Det var ikke fordi, at Christian var et dydsmønster. Slet ikke. Anekdoterne står i kø for at blive fortalt. Og så var han det alligevel lidt, fordi han spejlede sig i, hvad der er et ordentligt menneske. Hvad han senere i sit liv har trukket frem, så er man ikke den, som man tror, man er, men det, man tror, er man. Hele denne evangeliske
35 tankegang har så også omgivet ham i hans opvækst i præstegården i Thorning og i form af den åndelige arv, som slægterne har givet videre til ham. Det var og er en ånd af en fræk og karsk frimodighed, der udspringer af evangeliet om Kristi død på korset og hans opstandelse fra de døde påskemorgen.

40 Dét var holdepunktet for Christian. Den helt konkrete opstandelse fra de døde. Ikke noget sniksnak, ikke noget vås, hvor opstandelsen gøres til noget metaforisk og kristendommen bliver transformeret om til en moderne humanisme uden Gud, synd og ondskab. Christian så troens nådegave som et meget privilegeret lån fra Kristus, der igennem Christians dåb havde ladet
45 Ånden finde ind i hans hjerte, og som dermed også førte til, at Christian havde en meget klar indsigt i sin egen syndighed og i sine fejl. En indsigt, som dermed også gav ham en fantastisk evne til at gennemskue andres forfængelighed og selvoptagede hykleri og som gjorde ham fuldstændig uimponeret over de smarte facader, som mange gemmer sig bag og som vi alle kan være fristede til at bygge
50 op foran os for at give et billede af os selv, som det, vi gerne vil have, at andre skal tro, at vi er.

Denne klarhed i tanken er igennem årene blevet styrket mere og mere i takt med, at Christian, det meget belæste og eftertænkssomme menneske, har læst det ene store forfatterskab efter det andet, reflekteret over det, han læste og det, han
55 erfarede, og ikke mindst prøvet det af på den hellige skrift. Som præst var han ikke et øjeblik i tvivl om, at han kun skulle forholde sig til Bibelen, for at undgå, at hans forkyndelse ikke skulle blive et spejl af tidsånden og af sine egne følelser. Men i alt andet i livet var Skriften i det hele taget for ham det dømmende
60 korrektiv, som uafsladeligt holdt ham væk fra en hver form for sværmeri ved at fastholde ham på, at der ikke er et skel mellem en åndelig og en verdslig virkelighed, men at der kun er den ene virkelighed at være skabt af Gud og

kaldet af Helligånden til at være Guds medarbejder ved at tjene sin næste.

65

I kraft af det kald så Christian verden som en kampplads mellem det gode og det onde, sandheden og løgnen, hvor det kræver en åndelig selvdisciplin at følge i Herrens fodspor, fordi man skal fornægte sig selv og tage sit kors op. Det kræver disciplin, det kræver udholdenhed, det kræver mod og styrke, at man altid er klar til at forsvare sin kristentro og dermed de holdninger, der er en frugt af troen. Men de verbale tæsk, som det har givet og den hån, udskamning og latterliggørelse, som det også har medført, har Christian nu taget fortrøstningsfuldt og med et stille mod og til tider også med sin højlydte latter, fordi han kæmpede med en god samvittighed.

75

Det har jo særligt været i sit politiske virke, at han har befundet sig på øretavernes holdeplads. Det har nu ikke virket som en tung byrde, men derimod som en kampplads, som han på mange måder nød at være i. Han fandt det vel faktisk ret sjovt at være i politik og selvom han havde sine meningers mod, stod fast på sine synspunkter, kæmpede utrætteligt og velargumenteret for dem, var han sig også helt bevidst, at det politiske arbejde foregår i det relative og ikke i det absolutte, hvor man vil forandre det jordiske fædreland til det himmelske. At han vidste, at politik giver beskidte fingre og foregår under syndens og forgængelighedens vilkår, hvor der må indgås forlig og kompromisser, førte så også til de gode resultater, som han opnåede i folketinget særligt i arbejdet i kirkeudvalget og som formand i indfødsretsudvalget. Men resultaterne var ikke mindst båret af den dedikation, ihærdighed og flid, der udsprang af hans pligt til at kæmpe for sit fædreland. Fra denne kamp efterlader han sig et helt særligt minde til efterfølgelse, fordi han ikke gled ned ad den dystopiske skrænt, hvor man mener, at det hele er for sent og dermed ikke laver andet end at analysere forfaldet, men derimod vitterlig troede på, at kampen kan vindes, hvis den kæmpes i opstandelseshåbet, hvor man ikke gør nationen til altings formål, men derimod sit borgerskab i Himlen.

Christians politiske kamp var derfor også en kirkekamp. De to ting kan sådan set ikke skilles ad. For kampen for Danmark var for ham uløseligt forbundet med kirkens forkyndelse. Denne kamp har Christian først og fremmest kæmpet ved simpelthen at være en arbejdsom, god og betænksom sognepræst, der igennem knap et kvart århundrede har døbt, konfirmeret, viet, begravet og besøgt sine sognebørn i Tjele-Nørre Vinge og her i Viborg Domsogn. Som sognepræst har han været kendt for sin hyggelige væremåde, sit altid gode

100

humør og den ordentlighed og høflighed, der i øvrigt i alle sammenhænge har kendetegnet ham. Han var en god kollega, altid tjenstvillig, sådan som han
105 igennem de mange år har haft et godt samarbejde med kirkernes ansatte og sine menighedsråd. For man vidste jo, hvor man havde Christian. Og det gjorde man så også, når han stod på prædikestolen, hvor hans prædikener altid har haft en evangelisk klarhed over sig, der kunne tale ind i en aktuel situation, men aldrig var politiske. Har man ikke siddet under hans prædikestol, så kan man i hans
110 mange artikler og essays i Tidehverv få et indblik i, hvor godt han kunne sin Bibel, hvilken fremragende ekseget han var og hvor helt eminent han derfor kunne udlægge Det nye Testamente. Her ser man så også, at Christian ofte får fremhævet, at den sande kirke er den kæmpende kirke.

115 Christians største politiske sejr er vel nok den, at han forhindrede folkekirken i at blive en synodalkirke. Det var resultatet af en ihærdig kamp for den evangelisk-lutherske folkekirke og en kamp imod dem, der ser folkekirken som noget, der skal udvikle sig i forhold til det omkringliggende samfund. Utallige er de artikler, foredrag og essays, som han har skrevet, hvor han hudfletter, hvad
120 han blandt andet betegnede som ”den kirkelige velfærdssocialisme” og ”den kirkelige varmluftsindustri”. Han tog her kraftigt afstand fra de folk, der vil omforme kristendommen efter modernismens hævde af, at Gud skulle være død, og dermed reducere kirken til at være en serviceinstitution, der med alle sine pjattede tiltag understøtter tidens narcissisme og hedonisme. Og i denne
125 kamp fastholdt han kernelutherske dogmer: ved troen alene, ved nåden alene, ved skriften alene. Derfor kunne han også finde meget inspiration hos store romersk-katolske teologer, hvor uenigheder omkring synet på sakramenterne og embedet ikke overskyggede det væsentligste, altså troen, nåden og skriften. Her faldt han i hak med teologer, der også kunne deres kirkehistorie og ikke mindst
130 oldkirkelige historie. Her kunne han finde bag om moderne eksegeters forsøg på at rekonstruere Bibelen i menneskets billede og trække tro og håb og trøst ud af den. Derimod så fandt han her, efter han fik konstateret sin hjernesvulst, en helt særlig trøst, der styrkede hans tro på det evige liv i Himlen hos Gud.

135 Den afklarethed, som Christian havde til sin kommende død, har været til trøst og stor støtte for dig, Lone, for jer tre døtre, Karen, Sigrid og Agnete, og jeres gode mænd, Lasse, Adam og Rasmus, sådan som det har været for jer tre søskende til Christian, hele den store skønne familie og også for alle os venner. Ligesom det altid har hjulpet Christian, at hans liv havde en bestemmelse, sådan
140 har den tro ført jer allernærmeste igennem de sidste halvandet år. Det har ført til

tre bryllupper og to børnebørn, Bertil og Bernhard. Der har været hyggelige aftner og gode fester. Der er blevet bedt og sunget salmer. Livet er gået videre omkring det væsentligste for Christian: Familien og hjemmet. Som han selv har
145 udtrykt det, hører der til det at være menneske under Guds forsyn ansvaret for ens familie og hjem, som i forkyndelsens lys bliver en lignelse på, hvad det vil sige at høre hjemme hos Gud i hans rige.

Christian var vokset op i et meget kærligt og gæstfrit hjem, hvor friheden rådede,
150 men også ansvaret. Der er blevet diskuteret meget ved køkkenbordet i Thorning. Bølgerne gik højt. Og sagde man noget sludder, blev man stillet til regnskab for det. For man blev taget alvorligt og ikke behandlet som et pattebarn. Sådan har det også været i Foulum Præstegård. Nu har du jo, Lone, afsløret i pressen, at du og Christian blev kaldt ”krudt og ild”, men du har så
155 også knyttet til, at I aldrig tvivlede på, hvor I havde hinanden. For I har været hinandens gode støtter, når I på forskellige fronter har mødt modstand, hvilket jo ikke mindst er kommet til udtryk her i den sidste del af hans liv. Denne i sandhed gensidige ægteskabelige omsorg, der har udspillet sig siden Christian blev syg, har så også været den, der fra begyndelsen af jeres ægteskab har ligget til
160 grund for det fantastiske dejlige traditionsrige og smukke hjem, som I har skabt for jeres tre døtre, og som har været kendetegnende ved en stor gæstfrihed, som vi er mange, der har nydt godt af og vel ikke mindst I tre svigersønner, der ikke bare er blevet modtaget med Langballe-familiens hjertelighed, men også er blevet taget alvorligt, som dem, I er.

165 Den alvor, har I tre døtre altid kendt til. Som den har formet jer som små, sådan har den senere hen i jeres liv fået betydning, når I har kunnet betro jer til jeres far, der har lyttet, reflekteret, forstået, klargjort og støttet. Han var altid god at tale med, det ved vi venner om nogen. Og det ved I søskende og alle jer i
170 familien ikke mindst. Den respekt, der stod om ham, gjorde så også helt naturligt, at efter Jespers død overtog Christian rollen som Langballe-familiens samlingspunkt. Han var den, der arrangerede og inviterede, lavede lækker mad, tog ordet, styrede, hvad og hvornår der skulle synges og i det hele taget fastholdt traditionerne.

175 Der er så meget andet, der kunne siges om Christian. Om hans enestående kulinariske evner. Hans hang til at købe lækker og dyrt køkkenudstyr. Hans interesse for og viden om musik. Om hans indsigt i billedkunst og arkitektur. Hans historiske og litterære viden. At han i det hele taget var et meget dannet

185 menneske med en uhyre stor indsigt i den vestlige kristne kultur, som han jo så
også har ført en kamp for. En kamp, hvor han disciplinerede sig selv og
bestræbte sig på altid og i alle sammenhænge at vidne om den sandhed, at
Kristus led døden på korset, men blev vakt til live i Ånden i kraft af sin
opstandelse fra de døde.

Det er så også på den opstandelse, at vi nu tager afsked med **Christian
Bernhard Langballe** og befaler ham: Gud i vold!

190 AMEN!

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

195 **Kildetype**

Digitalt manuskript

Tags

Begravelsestale, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Tidehverv

URI

200 <https://www.dansketaler.dk/tale/thomas-hansen-becks-tale-ved-christian-langballes-begravelse>

205

210

215